

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/71/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422202081
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4422202081.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v právnej veci navrhovateľky: W. E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, XXX XX F., zastúpená JUDr. Zuzanou Lapárovou, advokátkou so sídlom Forgáčova bašta 7, 940 01 Nové Zámky, proti odporcovi: R. J., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXX/XX, XXX XX F., o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 9C/65/2022-34 zo dňa 31.05.2022 takto

rozhodol:

Odvolačí súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 17.05.2022, ktorým navrhovateľka žiadala nariadenie neodkladného opatrenia tak, aby súd do skončenia konania o zrušenie podielového spoluvlastníctva rodinného domu v F., vedeného na Okresnom súde Nové Zámky pod č. k. 18C/21/2021, zakázal odporcovi vstupovať do tohto rodinného domu. Zároveň žiadala zakázať mu kontaktovať ju písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami, okrem kontaktu v súvislosti s naplnením jeho práva na styk s maloletým F. K.. V návrhu uviedla, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných v katastri nehnuteľností Okresného úradu I. E., katastrálneho odboru, kat. územie F. na LV č. XXX ako parc. č. XXXX/XXX - záhrada vo výmere 594 m², parc. č. XXXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 407 m², parc. č. XXXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 193 m² a rodinného domu súp. č. XXX na parc. č. XXXX/XXX. Uviedla, že boli partnermi viac ako 8 rokov a od júla 2018 začali spolu bývať v uvedenom rodinnom dome spolu s jej dcérou a ich spoločným synom F.. Už predtým dvakrát a potom dňa 10.3.2021 z domu spolu s deťmi definitívne odišla a v súčasnosti býva u rodičov, pričom v neprítomnosti odporcu sa s deťmi do domu vracia. Odporca podal žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k vyššie označeným nehnuteľnostiam a konanie sa vedie pod sp. zn. 18C/21/2021. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16P/20/2021-210 zo dňa 21.9.2021 bol upravený styk otca so synom. Odporca ju napáda slovné, na polícii ju opakovane krivo obvinil, udal u jej zamestnávateľa nepravdu tvrdiac, že ona ako E. M. ukradla z I. materiály a vzala si ich domov. Bezprostrednú obavu a ohrozenie, pre ktoré žiada a navrhuje vydať neodkladné opatrenie, odôvodnila tým, že vychováva dve maloleté deti, pracuje ako E. M. a pre výkon svojej práce a rovnako aj pre výchovu oboch detí potrebuje pokoj. Správanie sa odporcu jej neprosieva a kvôli nemu dočasne musí bývať u jej rodičov v malom dvojizbovom byte; on ju neustále slovné napáda a rozširuje o nej klamstvá, čo už pretrváva dlhodobo a tým ohrozuje jej duševnú integritu. Toto následne zle vplýva na obe deti a rovnako aj na rodičov navrhovateľky. Keď odporca príde do domu v čase jej prítomnosti, ju aj deti napáda, nadáva im a ona je preto nútená odísť s deťmi znova k rodičom. Preto nechce byť v dome spolu s ním. Ich syn sa dožaduje toho, aby boli stále v rodinnom dome v F.. Návrh odôvodnila s poukazom na ustanovenie § 325 ods. 2 písm. f) a g) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. V odôvodnení súd prvej inštancie konštatoval, že tomuto konaniu predchádzajú konania pod sp. zn. 13C/16/2021, 10C/14/2021 a 18C/21/2021. V konaní sp. zn. 13C/16/2021 sa navrhovateľka voči odporcovi domáhala nariadenia neodkladného opatrenia tak, aby bol povinný zdržať sa vstupu do domu, bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo pravidelne navštevuje navrhovateľku, jej maloleté deti a príbuzných, ktorých telesnú a duševnú integritu svojim konaním ohrozuje, aby mu súd uložil aj povinnosť zdržať sa kontaktu písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami, úplne nekontaktovať navrhovateľku, jej maloleté deti a príbuzných, ktorých telesnú a duševnú integritu svojim konaním ohrozuje, aby bol povinný tiež zdržať sa priblíženia sa pešo, motorovými vozidlami na určenú vzdialenosť k navrhovateľke, jej maloletým deťom a príbuzným, ktorých telesná a duševná integrita môže byť jeho konaním ohrozená, aby bola súdom nariadená kontrola dodržiavania neodkladného opatrenia technickými prostriedkami, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej, v ktorej by ona podala žalobu o vysporiadanie nehnuteľností a úpravu styku s maloletým. Súd toto konanie zastavil uznesením č. k. 13C/16/2021-28 zo dňa 17.3.2021 z dôvodu späťvzatia návrhu. V konaní sp. zn. 10C/14/2021 navrhovateľka žiadala nariadiť neodkladné opatrenie zákazom vstupu do rodinného domu so súp. č. XXX v kat. území F., zákazom priblíženia sa odporcu k navrhovateľke a k maloletým deťom na vzdialenosť kratšiu ako 10 m a napokon zákazom odporcu kontaktovať navrhovateľku písomne, elektronicky alebo iným spôsobom. Súd aj toto konanie zastavil pre späťvzatie návrhu uznesením č. k. 10C/14/2021-43 zo dňa 22.3.2021. V konaní sp. zn. 18C/18/2021 žiadala navrhovateľka opätovne nariadiť neodkladné opatrenie zákazom odporcovi vstúpiť do rodinného domu so súp. č. XXX v kat. území F., zákazom priblíženia sa k navrhovateľke a k maloletým deťom na vzdialenosť kratšiu ako 10 m, zákazom kontaktovať navrhovateľku písomne, elektronicky alebo iným spôsobom a uložením povinnosti okamžite jej odovzdať kľúče od rodinného domu a od dvoch vstupných brán vedúcich do dvora uvedeného rodinného domu. Súd rozhodol uznesením č. k. 18C/18/2021-30 zo dňa 9.4.2021 tak, že neodkladným opatrením nariadil žalovanému odovzdať navrhovateľke kľúče od rodinného domu súp. č. XXX a aj kľúče od dvoch vstupných brán vedúcich do dvora tohto rodinného domu do troch dní odo dňa vykonateľnosti neodkladného opatrenia na mieste O. XXX/XX, F., a vo zvyšnej časti návrh zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.9.2021 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/41/2021-190 zo dňa 06.08.2021.

3. Napokon súd zistil, že v konaní sp. zn. 18C/21/2021 R. J. podal voči W.. E. K. žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam spolu s návrhom na neodkladné opatrenie, ktorý sa žalovanej uloží do právoplatného skončenia konania vo veci samej zákaz nakladania, t. j. zákaz ich predať, darovať, vykonať zabezpečovací prevod práva, uzavrieť zámennú zmluvu, zriadiť vecné bremeno, záložné právo alebo akýmkoľvek spôsobom znehodnotiť, zaťažiť alebo previesť nehnuteľnosti na tretie osoby. Súd uznesením č. k. 18C/21/2021-16 dňa 20.5.2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol pre neosvedčenie potreby dočasnej úpravy pomerov a nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Konanie o žalobe naďalej trvá a zatiaľ nie je právoplatne rozhodnuté.

4. Súd zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. f), g), § 328 ods. 2 prvej vety, § 329 ods. 1 prvej vety, ods. 2, 3 a § 331 ods. 1, 2 CSP, ktoré v odôvodnení uznesenia aj citoval. Pritom skúmal, či sú dané podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, t. j. potrebu dočasnej úpravy pomerov strán sporu alebo obavu z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Prvý z uvedených prípadov nastáva vtedy, ak existuje dôvodná potreba dočasne regulovať isté právne vzťahy medzi stranami sporu, pretože hrozí vznik reálnej ujmy, resp. jej zväčšovanie. V druhom prípade ide najmä o situácie, keď sa subjekt, ktorému svedčí povinnosť vyplývajúca z hmotného práva, správa tak, že úmyselne znižuje svoj majetok s cieľom vyhnúť sa jej plneniu. Medzi skutočnosťami, ktoré osvedčujú, že výkon rozhodnutia bude ohrozený, patrí najmä také konanie žalovaného, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty jeho majetku, ktorý možno exekúciou postihnúť, alebo iné konanie, ktoré podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje jeho majetkové pomery. V konaní sa teda musí preukázať konkrétny dôvod, spočívajúci napr. v správaní toho, proti komu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje.

5. V tomto prípade súd prvej inštancie z predložených listín zistil, že absentuje potreba bezodkladnosti úpravy pomerov strán, keďže navrhovateľka preukazovala obavu pred spáchaním násillia zo strany odporcu výpoveďami jej samej ako aj maloletej dcéry O. K., nar. XX.XX.XXXX, pred zamestnancom ÚPSVaR I. E. dňa 17.03.2022 a aj výpoveďou odporcu zo dňa 17.03.2022, ktorý to však poprel, a napokon rozhodnutím Okresného úradu I. E., odboru všeobecnej vnútornej správy, zo dňa 24.3.2022,

ktorý zastavil konanie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa mala dopustiť navrhovateľka voči odporcovi. Aj z predchádzajúcich podaní navrhovateľky na nariadenie neodkladných opatrení vyplýva, že dve konania boli zastavené pre späťvzatie návrhu navrhovateľkou, a čo sa týka tretieho návrhu, tomuto bolo vyhovené iba v časti odovzdania kľúčov od rodinného domu a od dvoch vstupných brán vedúcim do dvora tohto rodinného domu, lebo vo zvyšnej časti navrhovateľka neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu. V súčasnom konaní ide o nariadenie neodkladného opatrenia týkajúcich sa iných nárokov a nie je možné konštatovať, že ide o skôr právoplatne rozhodnutú vec. Súd z doložených listín nemal preukázané, že by sa odporca voči navrhovateľke a k maloletým deťom správal násilne. Nebol doložený ani záznam z polície, ktorá by riešila ich spory, a nebolo preukázané, že by odporca navrhovateľku obťažoval, vyhrážal sa jej, prejavoval voči nej a deťom násilie alebo jej násilným správaním znemožňoval vykonávať prácu E. M.. Možno síce konštatovať, že sú medzi nimi konflikty vo forme výmeny názorov, hádok a nedorozumení vyplývajúcich z toho, že odporca je ženatý, má deti s manželkou, vlastní dom v obci K. M. a zároveň je podielovým spoluvlastníkom s navrhovateľkou k nehnuteľnosti, v ktorej spoločne žili a ktorú navrhovateľka s maloletými deťmi opustila pre pretrvávajúce nezhody a hádky z dôvodu vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Navrhovateľka nepreukázala osvedčenie takého stupňa intenzity fyzického, či psychického násillia zo strany odporcu, ktorého by sa mal dopúšťať v predmetnom rodinnom dome a ktoré by odôvodňovalo nariadenie neodkladného opatrenia. Zatiaľ je odporca stále podielovým spoluvlastníkom k predmetnej nehnuteľnosti a má právo sa v dome zdržiavať. Takisto navrhovateľka neosvedčila ani potrebu zákazu odporcovi písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami ju kontaktovať, pretože neboli preukázané dôvody, pre ktoré by mal v tejto časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Je zrejmé, že medzi stranami sú dlhodobo narušené vzťahy, ktoré vyúsťujú do častých hádok, nedorozumení, pri ktorých sú buď obe maloleté deti alebo len niektoré z nich, pri ktorých často používajú hanlivé výrazy, ale v konaní nebolo preukázané žiadne psychické a fyzické násilie intenzity požadovanej pre nariadenie neodkladného opatrenia. Súd preto návrh zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 255 odsek 1 CSP tak, že ich nárok na náhradu trov konania úspešnému odporcovi nepriznal, pretože mu žiadne trovy v konaní nevznikli.

6. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, ktorá navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a nariadil neodkladné opatrenie podľa jeho návrhu. Uviedla, že zároveň podala na odporcu aj trestné oznámenie, ktorého kópiu pripojila k odvolaniu. Poukázala na súdom prvej inštancie nesprávne zistený skutkový stav a na nesprávne právne posúdenie veci. Opísala negatívne správanie sa odporcu, čím ju psychicky atakuje a núti ju, aby sa v dome nezdržiavala. Je pravda, že podala už trikrát návrh na vydanie neodkladného opatrenia a z toho dvakrát vzala svoj návrh späť, keďže odporca sľuboval, že sa zlepší. Svoje sľuby však nedodrжал. Daný stav medzi nimi pretrváva dlhšiu dobu a keďže podávala návrhy opakovane, je zrejmé, že ju odporca svojím konaním ohrozuje dlhodobo a správa sa tak, že to ona už nezvláda. To, že ju ešte nenapadol tak, aby musela volať políciu, neznamená, že by neboli naplnené podmienky na vydanie neodkladného opatrenia. Aj v takom jeho správaní tkvie ohrozenie jej duševnej integrity.

7. Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa stotožnil s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie a na dôvažok dodáva nasledovné:

9. Zákonnými ustanoveniami upravujúcimi neodkladné opatrenie je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie, vychádza z osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má mať len dočasný charakter, obmedzuje sa len na dosiahnutie neodkladných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom. Navrhovateľ musí k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 326 ods. 2 CSP pripojiť listiny, na

ktoré sa odvoláva. Listinné dôkazné prostriedky majú pri rozhodovaní o návrhu osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a rozhoduje spravidla bez pojednávania a bez výsluchu strán. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania meritórneho nároku môže byť dosiahnuté najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkaznými prostriedkami a kvalifikovanou právnou argumentáciou. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať také skutočnosti, ktoré by inak boli potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, umožňujúcich prijatie záveru o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, a bez osvedčenia potreby neodkladnej úpravy pomerov strán. Pred nariadením neodkladného opatrenia je postačujúce, že sú tu okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na takéto dočasné nariadenie opatrenia. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Pojem „potreba bezodkladnej úpravy pomerov“ medzi stranami sporu treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by hrozila ťažko napravitelná ujma. Zmyslom neodkladného opatrenia je teda poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá riadne zistený skutkový stav. Ide predovšetkým o osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v základnom alebo exekučnom konaní. Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa obsahu spisu sa navrhovateľka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia mimo konania vo veci samej uložením povinnosti odporcovi v znení, aké je opísané v bode 1. odôvodnenia tohto uznesenia, a súd prvej inštancie návrh zamietol vychádzajúc z doložených listinných podkladov a pripojených súdnych spisov. Odvolací súd pri preskúmaní napadnutého uznesenia skúmal, či navrhovateľka skutočne dostatočne neosvedčila potrebu naliehavej úpravy pomerov strán a či teda bol alebo nebol daný dôvod na vyhovie jej návrhu. Po oboznámení sa s obsahom spisu, t. j. s návrhom a s listinami k nemu pripojenými, vrátane obsahu pripojených spisov, odvolací súd urobil záver, že uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne a obsahuje dostatočné odôvodnenie v tom smere, že navrhovateľka listinnými dôkazmi dostatočne neosvedčila zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 1, ods. 2 písm. f), g) CSP, podľa ktorého neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená, a neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby: f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje, g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená.

11. Odvolací súd po oboznámení sa s uznesením súdu prvej inštancie a s predloženým spisom konštatoval, že napadnuté uznesenie za daných okolností treba považovať za vecne správne. Pri posudzovaní opodstatnenosti odvolania sa odvolací súd zhodol so súdom prvej inštancie v názore o tom, že navrhovateľka dostatočne neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán a ani obavu z ohrozenia výkonu exekúcie, čo je základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia. Po prejednaní veci majú na zreteli príslušné ustanovenia Civilného sporového poriadku týkajúce sa neodkladných opatrení, vrátane jeho základných článkov, urobil odvolací súd záver, že v konaní, ktorého predmetom bolo len neodkladné opatrenie bez žaloby vo veci samej, nebol daný dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, lebo zákonné predpoklady na jeho vydanie navrhovateľka dostatočne neosvedčila. S ohľadom na to odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na obsah jeho odôvodnenia.

12. Keďže rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, odvolací súd rozhodoval aj o trovách odvolacieho konania v súlade s ustanovením § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy v tomto štádiu konania nevznikli.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).